

prikazal vsemu ljudstvu. V tem trenutku zadoni ruska carska himna, "čim je izražena hrvatska želja, da sadanje prijateljstvo izmedju dviju careva, kojoj je prejasni nadvojvoda nosilec, trajno ostane na srečo obiju carevina i da ono povrati našu braću u Bosni i Hercegovini nakon otrgnuća i stradanja tolikih stoljeća, staroj kraljevini Hrvatskoj". Gromoviti "živio" in "slava" so spremljali sviranje ruske himne. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno in nadvojvoda počesčen z sijajno bakljado, pri kateri je 180 pevcev zapelo Zajčevo koračnico: "U boj, u boj, — nek Turčin zna, kako mremo mi". Naposled se zberejo nosilci bakljad, zastav in barjakov okoli spomenika bana Jelačića, nagnejo barjake proti njemu in iz tisoč grl zaori: slava mu!

Naposled omenimo še spomenico, katero je isti den hrvatska vseučilišna mladež objavila. V spomenici se naznanjajo želje hrvatskega naroda namreč: naj svitli cesar Franc Jožef kot hrvatski kralj hrvatski narod Bosne in Hercegovine reši izpod turškega jarma in lepi deželi pridruži Hrvatskejš in tako vse dele nekdanje hrvatske kraljevine zediní v eno celoto!

Tako so Hrvatje, naši bratje, svetu pokazali svoje želje gledé turškega prašanja. Hvala jim in slava! Vsi Slovenci, vsi avstrijski Slovani smo tega neizmerno veselí!

Gospodarske stvari.

Pokončevanje plevla.

Razumen in marljiv kmetovalec si bode kolikor najbolj mogoče prizadeval iz svojega zemljišča potrebiti vse tiste rastline, katere bi utegnile njegovim pridelkom škoditi. Take škodljive rastline, ali plevel, so dvojne; prvim prištevamo rastline, ki se po semenu zaplojajo, drugim pa one, katere se po koreninah in stebliških izrastkih pomnožujejo. Zatiranje takih škodljivcev se godi na mnogo vrstni način. 1. Njiva, ki je polna plevla, se začne bolj skrbno in ob pravem času obdelovati; posebno zdatno je globoko oranje jeseni, večkratno vlačenje z ostro brano. 2. Mnogo plevla se pokonča tudi, če se vsejana setva pri ugodnem vremenu, t. j. kedar je zemlja suha, z brano dobro povlači. Brana potrga zaraščeni pleveli in ob enem pomore vsejanemu sadežu do zraka, svitlobe in toplote, kar njegovo rast vidno pospešuje. 3. Modra razvrstitev sadežev; nikoli se ne smeta 2 okopavna sadeža zaporedom na isti njivi nasaditi, sicer bo njiva kmalu polna plevla. 4. Čist gnoj je velike važnosti za pokončanje plevelnih rastlin. Smeti in pometi iz škednov, podov, dvorišča itd. naj se tedaj ne mečejo na gnojišče, ampak spravljajo v stran za dober kompost, sicer pride

z gnojem mnogo plevelnega semena na njivo nazaj. Mnogo takega škodljivega semena se na njive spravljata tudi po živinskih iztrebkih in v gnoju zato, ker ga živali mnogo povžijejo z senom, deteljo itd. pa mu v svojih trebuhih vendar kaljivne moči ne zaterejo. Tukaj pomaga parenje krme z kropom, kar vsakemu semenu vkonča kaljivno moč. 5. Seme za sejatvo se naj pripravi vselej mogoče čisto; če se poznej na njivi prikaže ljulika, plevel, ga je treba iti plet, kar se najbolje opravlja ob vremenu, ki ni premokro pa ne presušno. Pletva je mudno in precej drago delo, natrgani plevel se položi živini za klajo. 6. Najbolj zarašča plevel na vlažnih mestih njive, takaj pomaga drenaža, bodi kakoršnakoli. 7. Kder so zemljišča jako razkosana in daleč med drugimi posestvi razdevana, ondi se nahajajo tudi mnoga vratišča, age, meje itd., kder se navadno zareja veliko plevelnatih rastlin, kojih seme potem veter po bližnjih njivah raznaša. V takih razmerah morajo vsi sosedi skup segniti in vsak po svoji agi itd. marljivo pred cvetenjem pokositi in potrebiti plevelnate rastline; tako skupno in vzajemno pokončavaje tukaj največ zda, eden sam ne opravi ničesar, ves njegov trud bi bil za stonj. —

O pridelovanju živinske krme na polju.

II. Prednosti, ki jih taka krma ima, so na kratko sledeče: 1. Se živina, ako se njej detelja z raznimi travami pomešana zelena poklada, nikdar ne napihne. 2. Je taka krma zaradi različne sestave mnogo boljša od čiste same rudeče detelje. 3. Se taka mešanica tudi dosti lagle suši, nego čista detelja, in tudi ne gre toliko listja v zgubo, ker se toliko ne omane in je krma tudi dosti boljša. 4. Vsejana krma ne pozebe tako lahko ko čista detelja. In če detelja tudi nekaj vmes pozebe, to ne dela toliko škode, ker se razna trava tim bolj obraste in nastale plehe preraste. 5. Je slednjič pridelek dosti večji ko od čiste detelje.

Vsak skušen kmetovavec ve iz večkratne skušnje, da se včasih na travniku lepa trava vidi in vendar se nje le malo nakosi. Pridelek po tem takem ni tolik, kolikoršnega si je gospodar pričakoval in želel, ker med visokimi travami primanjkuje tako imenovanih pritličnih trav. Te skušnje bi morali kmetovavci, kedar krmine rastline sejejo, vedno pred očmi imeti in med deteljo visoke in nizke trave posejati. Tako bi se ne le množina pridelka povišala, ampak tudi dobrota pridelane klaje povečala. Pri tem se pa ni bati, da bi se po gosto posejanih travah detelji škoda delala, ker detelja, če ji je le zemlja ugodna, dosti močnejše raste, in le, če se je detelja travi umaknila, ta na njeno mesto stopa in se lepo razrašča. Travnino seme se pa le sme sejati, ko ni vetrovno. Pri izbiri semena se pa mora posebno na trave ozir jemati, ki v dotičnih krajih najbolj in najlepše divje rastejo. Po goratih krajih sem ter tje po goličavah, mejah in potočnih brežinah rastejo v

obilni meri različne dobre trave kakor: pahljka, glistnik, lesičji in pasji rep, kostreba in latovka in več drugih, katerih semena si kmetovavci ali sam po ali otrocih o priličnem času lahko nabere. Za deteljišče mu je kmalo dosti in tako si tudi lahko stroške za nakupovanje travnega semena prihrani in to ravno o času, ko je najbolj občutljivo kaj izpod palca spustiti. Žeteti je tedaj, da bi se kmetovavci pridelovanja krme na polju sploh, posebno pa po goratih krajih, bolj živo poprijeli in tako živinorejo in z njo poljedelstvo na višjo stopnjo povzdignili.

Bradovičasta Marova jedilna buča ali tikva. Čudno je, da zelinarji in kmetovavci jedilnih buč ali tikv ne obrajta toliko, kolikor jim po vsi pravici obrajtanja gre. Boljše sorte jedilnih buč dajejo presne dobro prikuho in se morejo tudi kakor razne sorte dinj vlagati, za kar so posebno pripravne. Tudi hranljiva moč raznih buč je prav velika in zato zasluži ta sadež, da bi se poleg krompirja bolj pogosto za hrano porabil. Zato je dobro buče, kakor presno repo kuhati. Najbolj okusne so, predno popolno dozori. Takrat se morejo kakor kumare pripraviti. K najboljšim sortam jedilnih buč pa spada Marova bradovičasta buča. Za vlaganje ni boljše buče. Njeni sad je okrogle podobe, na površju je sivo bradovičasta, meso rumeno in zelo okusno. Seme se dobiva pri raznih semenarjih.

Pomoček proti gosenicam. Letošnjo spomlad se je zopet neštevilno veliko gosenic zaredilo, da so v nekaterih krajih že cela drevesa do golega omulile. Ker so tedaj gosence svoja gujezda že zapustile, je najboljšo sredstvo jih pokončati kameno olje. Vzeme se čopek, pomoči v olje in z njim skupaj sedeče gosence pomočijo. To pokončanje se pa mora rano za jutro goditi, dokler še vkup sedijo med vejami.

Sejmovi na Štajerskem. 19. maja: Slatina; 22. maja: Sv. Juri na juž. železnici, Loče, sv. Hema, Rače, Loka, Lučane, Mahrenberg, Olimje, Oplotnica, Mozirje, Radgona, Laško; 24. maja: sv. Helena, sv. Marjeta pod Ptujem; 25. maja: Ivnik, Ormuž, Berače, Slivnica pri Mariboru, Vitanje.

Sejmovi na Koroskem. 21. maja: Reichenau; 22. maja: Celovec, Svinec, Gmünd, Krško, sv. Mohor, sv. Lenart, Malborget; 23. maja: Belak; 26. maja: Waldenstein.

Dopisi.

Iz Celja. (Novo pokopališče.) Dolgo časa so že naši mestni očaki iskali pripravnega prostora, kjer bi napravili novo pokopališče. Celjsko mesto se posebno ob graški strani, kjer ste dosedajšnji pokopališči, pri sv. Maksimilijanu in sv. Duhu, vedno širi, tako da bi ščasom pokopa-

lišča prišla še v sredo med hiše, tudi je prostor sedajšnjih pokopališč že premajhen — zraven tega neki mrtvaški sopuh, ki prihaja iz take zemlje, kjer mrtvaška trupla trohnuje, posebno v novejšem času, zraku silno škoduje, tudi vođa okrog pokopališč neki več ni zdrava. Kdo bo nadalje vedno gledal na grobe in na križe po grobih nastavljene? In to moraš, če se le po graški cesti na sprehod podaš — vsi ti in drugi razlogi, med temi tudi ta, ker so se zdaj prekopavali grobi prezgodaj tako, da je nek liberalcec (drug se ve, da nobeden) videl cele kose mesa na kosteh nekega mrtveca, nadalje, ker smo silno bogati in ne vemo več kam z denarji — vsi ti in še mnogi drugi vzroki so tehtni zadosti, da se za pokopališče poišče kraj, ki je daleč od človeških prebivališč. Tak prostor se je zdaj tudi našel: pokopavali bomo v prihodnje pol ure od mesta sredi med Dobravo in Zgornjo Hudinjo. Ne daleč od ondot je mesto, kjer se mrhovina pokopavlja. Nek šaljiivec je mislil, da bi boljše kazalo, pokopališče za ljudi ravno poleg konjederca napraviti: kajti človek in konj sta po najnovejših učenih (?) preiskavah precej blizu sorodna! Verni kristijani se vè da še vedno drugače mislimo in sodimo o človeku, o konja in o pokopališčih!

Od Lemberga. (Kmetijski poduk; ploha; popravek). — Dne 6. t. m. bil je za naše kraje napovedan poduk o vinoreji, ki ga je v Lembergu namenil imeti potujoči strokovnjaški učitelj g. Kalman. Ker pa mu je deževno vreme račun prečrtalo, ni mogel zadostiti svoje nalogi. Vzlic slabemu vremenu sešlo se je ob določenem času vendar do 50 podukaželjnih poslušalcev. Da se zbrano število ni odpustilo „praznih rok“, je gosp. dr. Langer ob kratkem razkladal rečeni poduk obsegajoče točke. Razkazoval je najprvle „maslo“ za vinograde, — g n o j in njegovo napravljanje kot kompost. Razlagal je, kako pripravljati živice (rozge) za trsovnic, omenivši, da se je dosedanje ravnanje pokazalo nepraktično oziroma na čas in z njim združene stroške, kakor tudi gledè lesa samega. Potem je kazal svoje jedno- in večletne nasade; govoril o rezi ter povdarjal zlasti to, da se mladikam ne sme puščati preveč ok, nego da se mora posebno gledati na to, da bo trs dobil glavo, ako želimo imeti lep in močen les. Naposled še je pokazal praktično, kako bi se moralo trsje saditi vrstoma in kako ga vravnati, da bode solnce čem laglje lesu pristopno, — poldnevna linija; ne velja — pravi — po vrstah saditi samo „zavoljo lepšega“. Pokazalo se je ob tej priložnosti, da ljudstvo želi podučevanja. Nekteri so poskusili že prvle prirediti si nove nasade po vzgledu dr. Langerjevim in so se o vspehu povoljno izrazili; drugi so sklenili to še storiti. Ta poduk pa hvala gosp. doktorju! — bodi podlaga za boljše razumljenje natančnejega predavanja, ki ga še gotovo pričakujemo od g. strokovnjaka. — Opazili smo, da za poduk odločena ura ni bila na svojem mestu, namreč